

Reduir els residus, casa a casa, barri a barri

RECICLAR
REDUIR
REUTILITZAR

PROTESTAR
PROPOSAR
PARTICIPAR

Propostes per millorar la prevenció i la
gestió dels residus des de les AVV

FEDERACIÓ
D'ASSOCIACIONS
DE VEÏNES I VEÏNS
DE BARCELONA

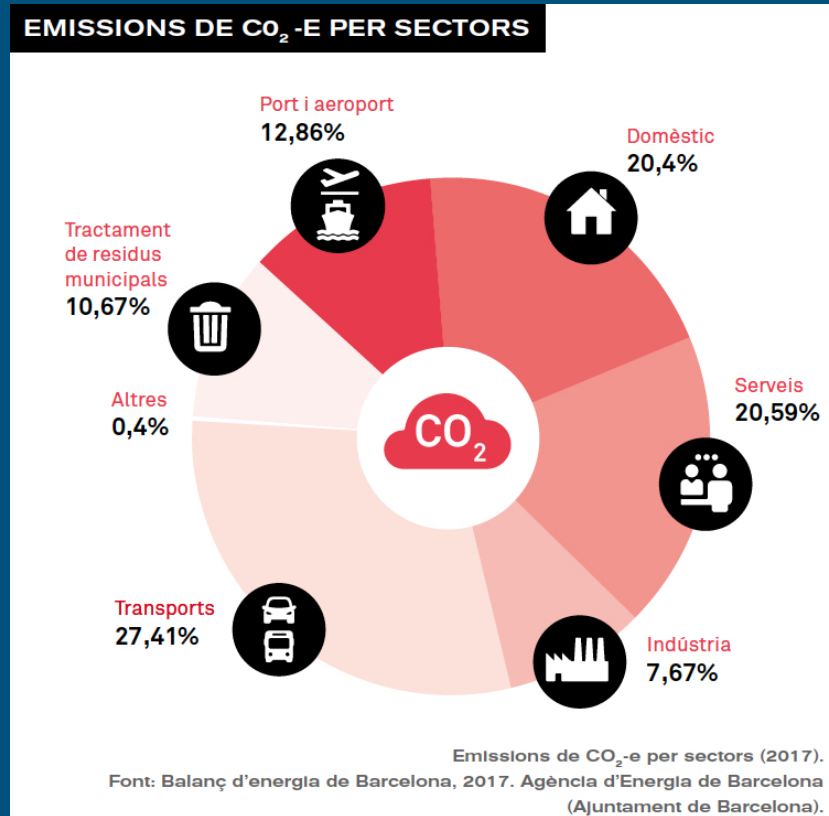
Propostes per millorar la prevenció i la gestió dels residus en els barris

- Per què?
- Objectius
- Com? On?
- Conceptes clau
- Com implicar la ciutadania?
- Etapes
- Seguiment
- Calendari

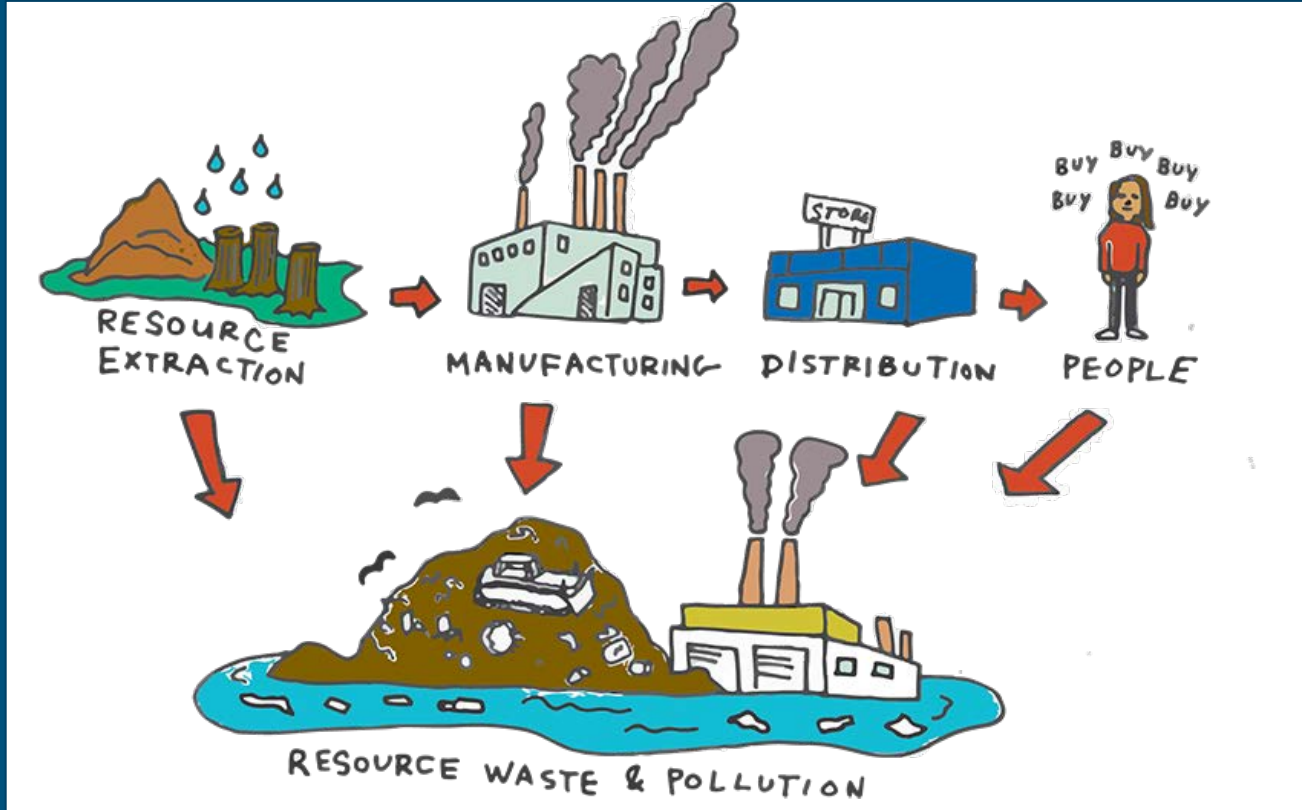
Per què?

Impacte dels residus en les emissions de CO₂

Per què?

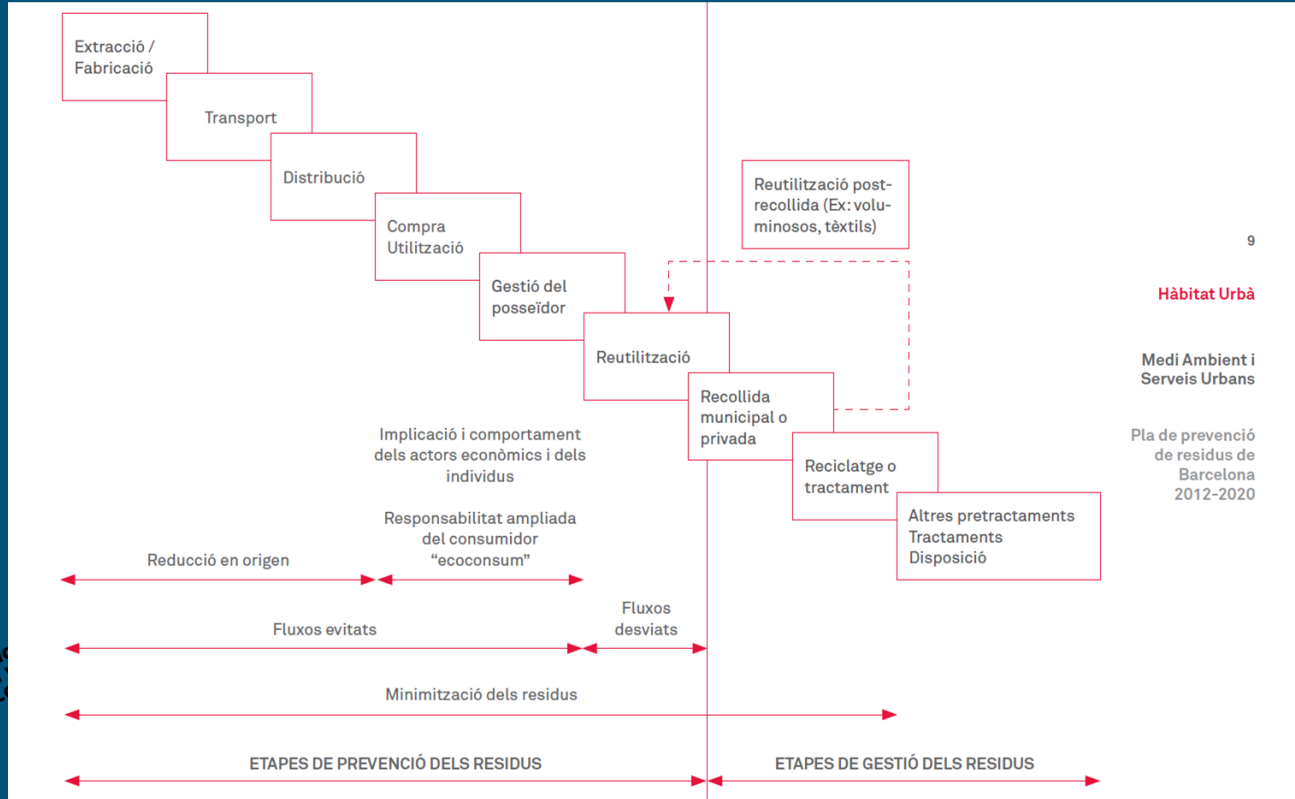
Greu problema de generació de residus

Per què?

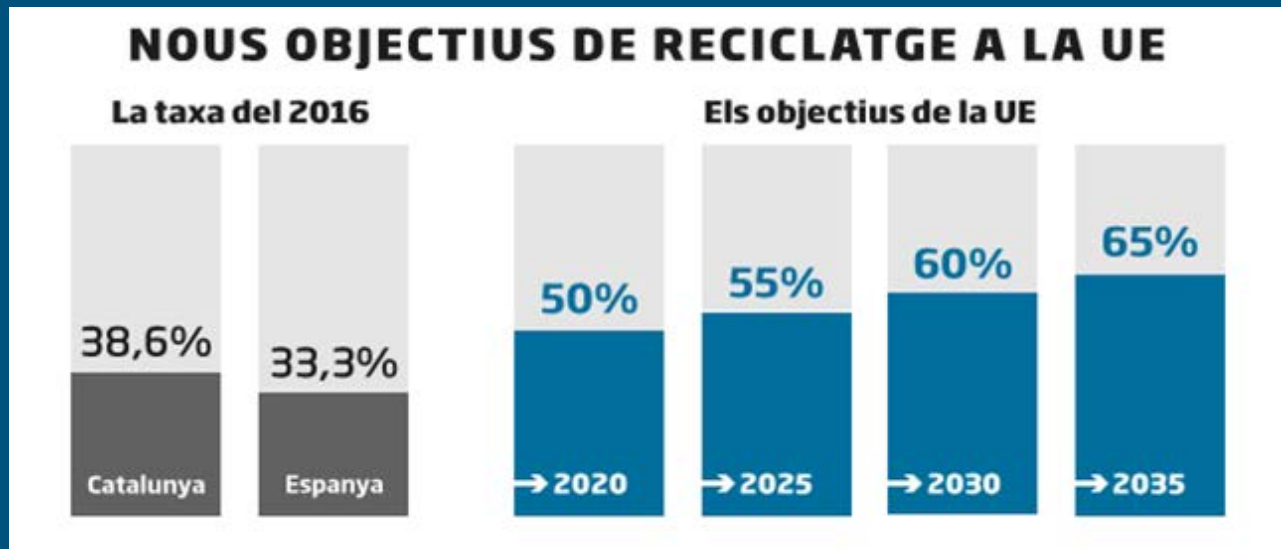
Residus = sortides del metabolisme urbà

Etapes de la prevenció/gestió de residus

NORMATIVA - Obligació legal de reducció

Directiva europea 2018/851

Directiva europea

Altres objectius a assolir

→ 2023 Fracció orgànica

Serà **obligatòria la recollida selectiva d'orgànica**. Aquests residus representen el 37% del total a Catalunya en termes de pes

→ 2024 Piles i bateries

Els productors s'hauran de fer càrrec de la gestió del que posen al mercat. Un **sistema de dipòsit i retorn** serà obligatori

→ 2035 Abocadors

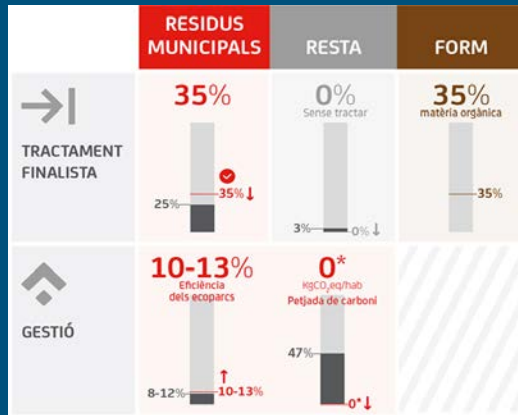
Només el **10% del total de residus** podran anar a parar a l'abocador, de manera que es potenciarà el reciclatge

→ ... Malbaratament al

El 2019 es pactarà el **mètode el malbaratament alimentari** estat membre, i es proposa rec

Info PREM ET Compliment Directiva AMB

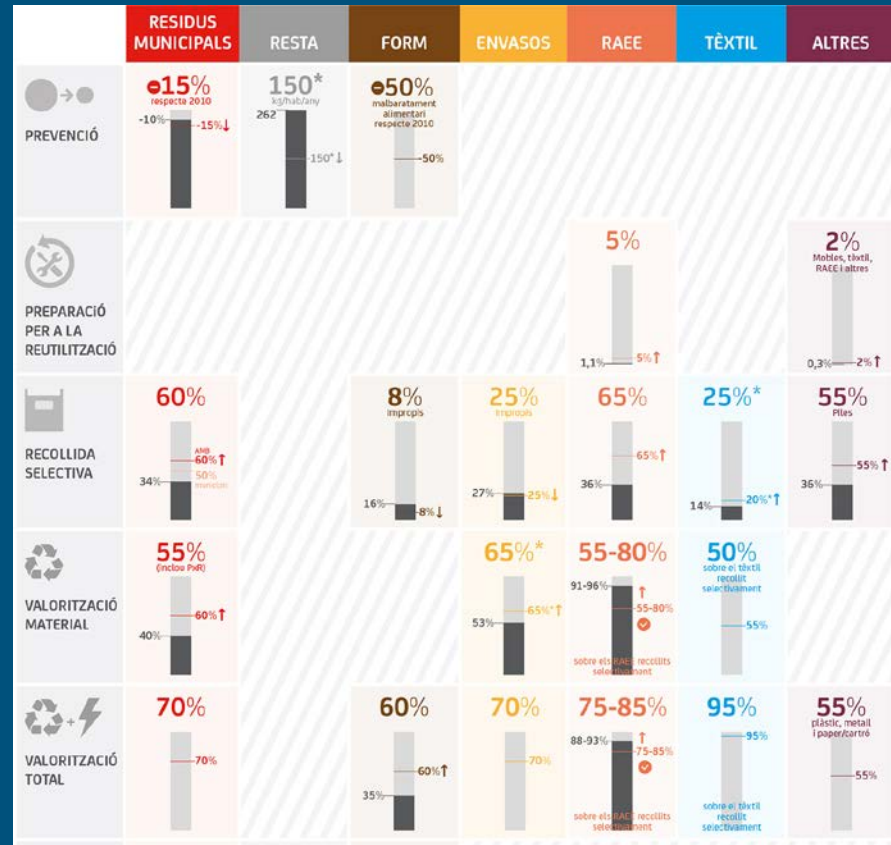

* Objectiu 2025

✓ Objectiu assolit

■ Situació actual

⬇️ Reducció de % respecte la situació actual

Transposición normativa europea

Anteproyecto de Ley de Residuos y Suelos Contaminados

El objeto del Anteproyecto de Ley (APL) es transponer dos Directivas comunitarias:

- Directiva (UE) 2018/851, de 30 de mayo de 2018, por la que se modifica la Directiva 2008/98/CE sobre los residuos. Plazo de transposición: 5 julio 2020.
- Directiva (UE) 2019/904, de 5 de junio de 2019, relativa a la reducción del impacto de determinados productos de plástico en el medio ambiente. Plazo de transposición: 3 de julio 2021

Asimismo, el APL revisa y actualiza el régimen jurídico aplicable a los residuos y a los suelos contaminados establecido en la Ley 22/2011, de 28 de julio, la cual se deroga.

Todo ello con el fin de garantizar la protección del medio ambiente y la salud humana mediante la prevención o la reducción de la generación de residuos y de los impactos adversos de su generación y gestión; la reducción del impacto global del uso de los recursos y la mejora de la eficiencia de dicho uso, y promover la transición a una economía circular con modelos empresariales, productos y materiales innovadores y sostenible; contribuyendo al cumplimiento de varios ODS y a la vez garantizar el funcionamiento eficiente del mercado interior y la competitividad de España a largo plazo.

La Estrategia Española de Economía Circular y el anteproyecto de la Ley de Residuos y Suelos contaminados

Categoría: Economía Circular

El Consejo de Ministros ha aprobado esta semana la Estrategia Española de Economía Circular (España Circular 2030) y el anteproyecto de la Ley de Residuos y Suelos contaminados que, entre otras medidas, prohíbe algunos **plásticos de un solo uso** a partir de julio de 2021 y establece un impuesto sobre los **envases plásticos** no reutilizables.

Algunas de las medidas

A partir del 3 de julio de 2021 **estará prohibido** introducir en el mercado, por ejemplo:

- Bastoncillos de algodón (excepto en el ámbito de productos sanitarios)
- Cubiertos, platos, pajitas y agitadores de bebidas de plástico
- Palos para sujetar globos
- Recipientes y vasos para alimentos y bebidas hechos de poliestireno expandido, incluidos sus tapas y tapones.
- Cualquier producto fabricado con plástico oxodegradable

Con esa misma fecha, se prohíben los productos cosméticos, detergentes y limpiadores que contengan **microesferas de plástico** añadidas intencionadamente.

Además se contemplan medidas de reducción, marcado o ecodiseño en otro gran número de productos; incluyendo la prohibición de distribución de ciertos recipientes para alimentos, teniéndose que cobrar por cada uno de ellos y diferenciándolo en el ticket de venta.

En este marco, el anteproyecto contempla también un **nuevo impuesto especial** a los envases de plástico no reutilizables que ascenderá a **0,45 euros por kilogramo de envase**. De la base imponible se podrá reducir la cantidad de plástico reciclado, siendo necesaria la correspondiente certificación del gestor de residuos.

Contrata de Barcelona

**307 millions
d'euros / any**

**Ajuntament
de Barcelona**

Contractació dels serveis de recollida de residus municipals i neteja de l'espai públic a la ciutat de Barcelona (2019-2027), amb mesures de contractació pública sostenible

→ https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/notice_pscp?reqCode=viewCn&idDoc=43192689&version=43192689&lawType=3

Encara no s'ha adjudicat /
posat en marxa.

0. PRESENTACIÓ

El nou contracte de recollida de residus i neteja viària de la ciutat de Barcelona s'ha dissenyat tenint el compte el marc conceptual estratègic que s'està treballant i promovent des de l'Ajuntament de Barcelona (en endavant l'Ajuntament), i que es vertebrava en sis grans eixos:

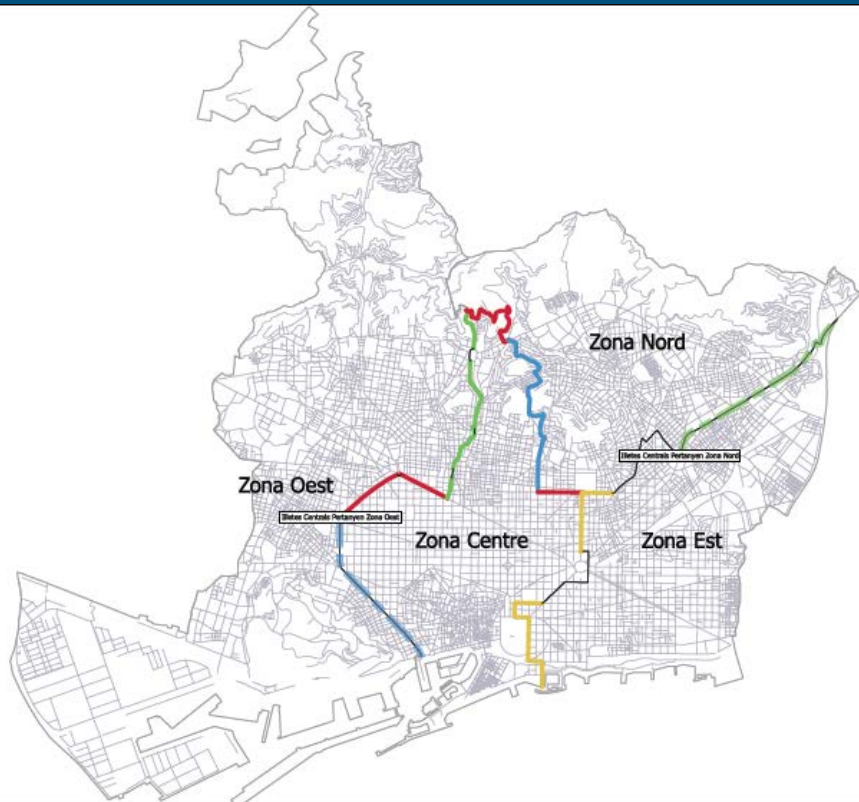
- Millora de la qualitat ambiental de la ciutat: la sostenibilitat ambiental.
- L'estratègia pel Residu Zero de Barcelona.
- La innovació, la qualitat dels serveis i l'eficiència dels recursos
- La informació, control i transparència de dades.
- Polítiques socials.
- Un marc legal que canviarà i la urgència dels canvis.

PCT Contractació dels serveis de recollida de residus
municipals *amb mesures de contractació pública sostenible*

**PLEC DE CONDICIONS TÈCNIQUES
PER A LA CONTRACTACIÓ DELS SERVEIS DE
RECOLLIDA DE RESIDUS MUNICIPALS I NETEJA DE
L'ESPAI PÚBLIC
A LA CIUTAT DE BARCELONA, AMB MESURES DE
CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE**

Contratas de Barcelona

Divisió territorial de les zones de contractació

Porta a Porta a BCN segon PCT

6.9 Servei de recollida de residus porta a porta (de nova implantació)

L'objecte d'aquesta clàusula és establir les obligacions de les empreses adjudicatàries per al servei de recollida de residus porta a porta de nova implantació a la ciutat.

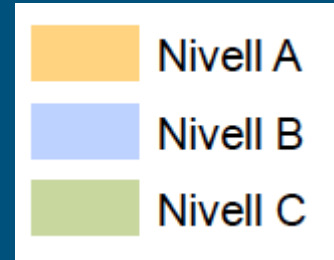
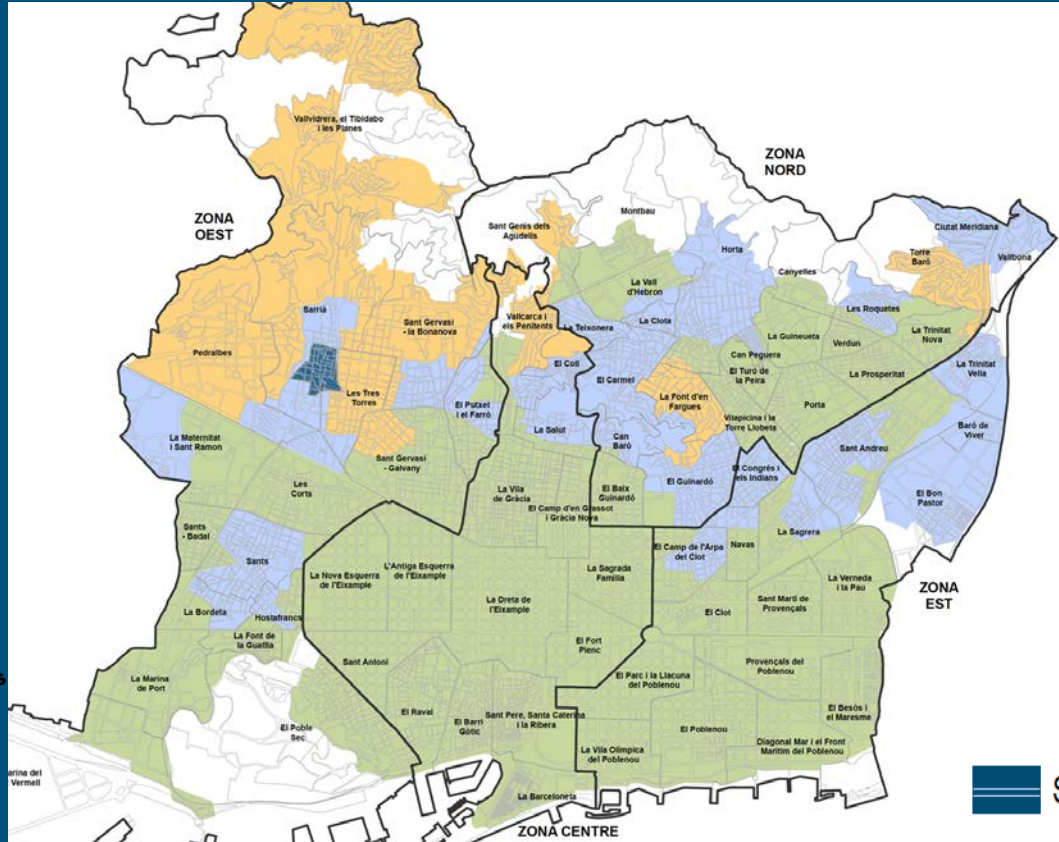
La ponderació d'aquests paràmetres dóna com a resultat el plànol del grau de complexitat per la implantació dels sistema, el qual es mostra en l'Annex 6.19 i permet definir una zonificació en tres nivells (A, B i C) basats en els resultat de la ponderació, tal i com s'especifica en l'Annex 6.20.

6.9.1 Àmbit territorial del servei

Cada adjudicatària haurà de comptar amb els mitjans necessaris per a la implantació i la realització de la recollida porta a porta en qualsevol dels dos nivells de complexitat A i B definits en l'Annex 6.20 que es trobin en la seva zona.

Això no eximeix que en determinades zones del nivell de complexitat C, en funció dels seus paràmetres urbanístics, d'activitat i/o físics, i que a efectes de servei es poguessin assimilar a una zona de nivell de complexitat A o B, es pugui introduir el servei de recollida porta a porta.

Porta a Porta a BCN segon PCT

 Sector amb recollida porta a porta implantada

Residu Zero = Incineració Zero = Abocament Zero = Emissions Zero

Objectius anunciats en campanya electoral (Data?)

1. 2023: producció de residus < 1,20 kg/habitant/dia
2. 2023: recuperació de + del 70% dels residus generats amb un màxim del 30% destinats a tractament finalista
3. Tancar el cicle dels materials per tal que tot residu pugui ser transformat en matèria primera → sostenibilitat econòmica, social i ambiental
4. Llei Catalana *Residu Zero* de Prevenció de Residus
 - Responsabilitat ampliada del productor (inclosos sistemes de devolució i retorn, SDDR)
 - Descartar la incineració com a sistema de tractament sostenible de residus
5. Aprovar un Pla Local Residu Zero, amb participació dels diferents agents socials i econòmics, que concreti com s'aplicarà l'Estratègia Residu Zero dins del proper mandat.

Residu Zero = Incineració Zero = Abocament Zero = Emissions Zero

6. Establir objectius de prevenció i recollida selectiva neta quantificables amb l'objectiu de recuperar un 70% de la brossa i/o produir menys de 100 kg/habitant/any de rebuig en dues legislatures
7. Contemplar la possibilitat de construir una planta de compostatge
8. Avaluar la viabilitat de la implantació de sistemes de recollida no anònima com la recollida porta a porta per als residus domèstics
9. **Realitzar auditories de producció de residus comercials i implantar la recollida porta a porta i el pagament per generació, almenys per als residus comercials (total o per algunes fraccions)**
10. Adoptar mesures de prevenció de residus al municipi i de compra i contractació pública **verda** en el funcionament de l'Ajuntament

Residu Zero = Incineració Zero = Abocament Zero = Emissions Zero

11. Adoptar mesures de prevenció de residus al municipi i de compra i contractació pública verda en el funcionament de l'Ajuntament
12. Promoure la reutilització i els circuits de reparació de productes. I facilitar l'accés d'empreses d'economia social als productes reutilitzables i de segona mà
13. Implantar un sistema d'incentius econòmics per promoure la prevenció de residus i la participació en la recollida selectiva en quantitat i qualitat
14. Augmentar el preu de l'abocador o incineradora, en el cas d'instal·lacions de titularitat municipal
15. Oposar-se a qualsevol tipus d'incineració del rebuig del municipi

Glossari / Conceptes clau??

- Circuits de reparació de productes
- Contenedors intel·ligents
- Planta de tractament de residus, "Ecoparcs"
- Porta a porta
- Productes d'un sol ús i curta durada
- Residu mínim
- Residu zero
- Responsabilitat ampliada del productor
- Sistemes de Dipòsit, de Devolució i de Retorn (SDDR)
- Sistemes de recollida no anònims
- Taxa justa de recollida de residus
- Tractament finalista
- Tractament mecànic-biològiques

Models de recollida

Segons fraccions

MODEL DE SEGREGACIÓ de les fraccions principals recollides separatament

- Model de 5 fraccions: FORM / Vidre / Paper-Cartró / Envasos lleugers / Resta
- Model Residu Mínim: FORM / Vidre / Paper-Cartró / [Envasos lleugers + Resta]
- Model "Multiproducte": FORM / Vidre / [Paper-Cartró + Envasos lleugers] / Resta

Models de recollida

Sistemes de recollida

Superfície

Recollida selectiva en àrees de vorera i en àrees d'aportació mitjançant contenidors ubicats damunt les voreres o paviment dels carrers.

Contenidors soterrats

Recollida selectiva en àrees d'aportació soterrades on solament es visualitza la bústia destinada al lliurament de residus.

Porta a porta

La recollida selectiva porta a porta consisteix en lliurar els residus al servei municipal de recollida davant de la porta de casa, en uns dies i hores determinats per a cada fracció.

Pneumàtica

Sistema de recollida mitjançant una xarxa subterrània de conduccions amb bústies exteriors per al lliurament de residus que són recollits mitjançant mecanismes d'aspiració centralitzats.

Cap a sistemes d'individualització de la recollida

IDENTIFICACIÓ DELS USUARIS EN LA RECOLLIDA DE RESIDUS MUNICIPALS EN CONTEXTOS AMB ALTA DENSITAT DE POBLACIÓ

Taula 12. AUTO-AVALUACIÓ QUALITATIVA DELS RESULTATS.

	Les Ollotes (Porta a porta)	Argelaguer (Contenidors tancats + targeta RFID)	Can Blanch (Contenidors oberts + targeta RFID)	La Roureda (bosses QR)
Nivell de selecció del residu	Molt bo 8	Bo 7	Acceptable 5	Baix 4
Cost del servei	Fort increment de personal + bosses 4	Contenidors + Targetes RFID + Bosses 6	Targetes RFID + Bosses 8	Bosses 9
Aplicació del PxG	Factible 7	Factible 7	Bonificacions 6	Difícil 4
Acceptació dels ciutadans	Mitjana 6	Bona 7	Molt bona 8	Molt bona 8
Inspecció i control	Alt 5	Alt 5	Alt 5	Alt 5
Puntuació TOTAL	7,5	8,0	7,5	7,5

Porta a porta text Agència de Residus,

http://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/recollida_selectiva/modelos_de_recollida/segons_sistema_de_recollida/recollida_selectiva_porta_a_porta/

Avantatges

- Nivells més alts de recollida selectiva i recuperació.
- Es retiren els contenidors de la via pública (més espai a la via pública, no cal mantenir i netejar els contenidors, no hi ha desbordaments).
- **Desapareix l'anonimat en el lliurament dels residus.**
- El percentatge de població que tendeix a participar a la recollida selectiva és major.
- **Permet l'aplicació de taxes d'escombraries de pagament per generació.**
- El cost del reciclatge tendeix a ser menor i els ingressos per sistemes integrats de gestió, venda de materials i retorn del cànon majors.
- Es redueix el percentatge de residus no municipals dels que s'acaba fent responsable el municipi.
- Els sistemes complementaris de recollida selectiva (fracció vegetal, voluminosos...) tendeixen a funcionar millor.

Inconvenients:

- Subjecte a un horari de lliurament força estricte.
- Suposa un canvi d'hàbits important per a moltes llars.
- El cost de la recollida tendeix a ser major.

Com ? On ?

Procés participatiu enfocat a la redacció d'una guia de reducció de residus primer a 5/7 barris de Barcelona per ampliar la iniciativa a tots els barris en els propers anys

https://zerowastecities.eu/learn/#the_masterplan

<https://zerowastecities.eu/academy/creating-a-methodology-for-zero-waste-municipalities/>

ZWC calculator: <https://zerowastecities.eu/academy/savings-calculator/>